

□ 41. HAI ĐƯỜNG THẲNG VUÔNG GÓC

A – MỤC TIÊU

Giúp HS :

- Có biểu tượng về hai đường thẳng vuông góc. Biết được hai đường thẳng vuông góc với nhau tạo thành 4 góc vuông có chung đỉnh.
- Biết dùng ê ke để kiểm tra hai đường thẳng có vuông góc với nhau hay không.

B – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

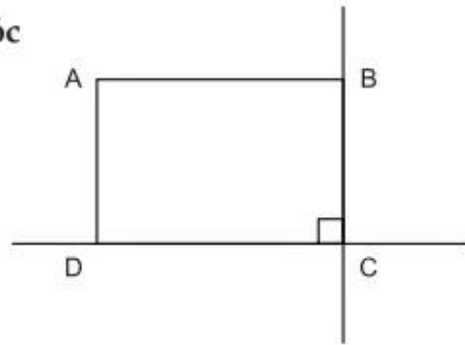
Ê ke (cho GV và cho HS).

C – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU

1. Giới thiệu hai đường thẳng vuông góc

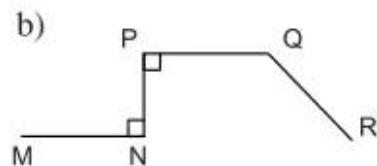
– GV vẽ hình chữ nhật ABCD lên bảng, cho thấy rõ 4 góc A, B, C, D đều là góc vuông.

– GV kéo dài hai cạnh BC và DC thành hai đường thẳng, tô màu hai đường thẳng (đã kéo dài). Cho HS biết : "Hai đường thẳng DC và BC là hai đường thẳng vuông góc với nhau".

– GV cho HS nhận xét : "Hai đường thẳng BC và DC tạo thành 4 góc vuông chung đỉnh C" (kiểm tra lại bằng ê ke).

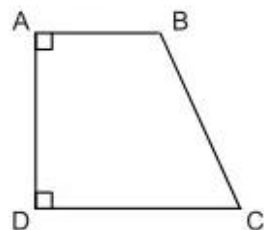
96

Góc đỉnh P và góc đỉnh N là góc vuông.

Ta có PN, MN là một cặp đoạn thẳng vuông góc với nhau ; PQ, PN là một cặp đoạn thẳng vuông góc với nhau.

Bài 4 : Yêu cầu HS :

a) Nêu được AD, AB là một cặp cạnh vuông góc với nhau ; AD, DC là một cặp cạnh vuông góc với nhau.

b) Nêu được các cặp cạnh cắt nhau mà không vuông góc với nhau là : AB và BC ; BC và CD.

– GV dùng ê ke vẽ góc vuông đỉnh O, cạnh OM, ON rồi kéo dài hai cạnh góc vuông để được hai đường thẳng OM và ON vuông góc với nhau (như hình vẽ trong SGK).

Hai đường thẳng vuông góc OM và ON tạo thành 4 góc vuông có chung đỉnh O.

Lưu ý : GV nên cho HS liên hệ một số hình ảnh xung quanh để có biểu tượng về hai đường thẳng vuông góc với nhau (chẳng hạn : hai đường mép liền nhau của quyển vở ; hai cạnh liền tiếp của bảng đen ; hai cạnh liền tiếp của ô cửa sổ, cửa ra vào ; hai cạnh góc vuông của ê ke...).

2. Thực hành

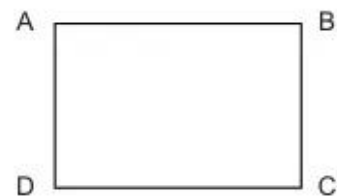
Bài 1 : Yêu cầu HS dùng ê ke để kiểm tra hai đường thẳng có trong mỗi hình có vuông góc với nhau không. Trả lời :

- Hai đường thẳng IH và IK vuông góc với nhau.
- Hai đường thẳng MP và MQ không vuông góc với nhau.

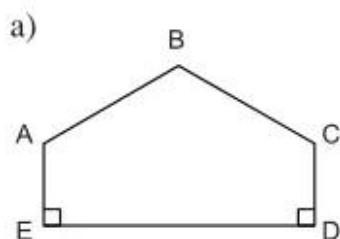

Bài 2 : Cho biết AB và BC là một cặp cạnh vuông góc với nhau, yêu cầu HS nêu tên các cặp cạnh vuông góc với nhau còn lại của hình chữ nhật ABCD, chẳng hạn :

- BC và CD là một cặp cạnh vuông góc với nhau.
- CD và AD là một cặp cạnh vuông góc với nhau.
- AD và AB là một cặp cạnh vuông góc với nhau.

Bài 3 : Trước hết, HS dùng ê ke để xác định được trong mỗi hình góc nào là góc vuông, rồi từ đó nêu tên từng cặp đoạn thẳng vuông góc với nhau có trong mỗi hình đó. Chẳng hạn :

Góc đỉnh E và góc đỉnh D vuông. Ta có AE, ED là một cặp đoạn thẳng vuông góc với nhau ; CD, DE là một cặp đoạn thẳng vuông góc với nhau.